

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΕΜΠΤΗ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 2023
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1.

Κείμενο 23

Ο Σκριβωνιανός είχε στασιάσει στην Ιλλυρία εναντίον του Κλαυδίου· ο Παίτος είχε πάει με το μέρος του και, αφού σκοτώθηκε ο Σκριβωνιανός, οδηγούνταν σιδηροδέσμιος στη Ρώμη. Επρόκειτο να επιβιβαστεί σε πλοίο· η Αρρία παρακαλούσε τους στρατιώτες να επιβιβαστεί μαζί του. Δεν το κατόρθωσε· νοίκιασε ένα ψαράδικο πλοιάριο και ακολούθησε το πελώριο πλοίο.

Κείμενο 38

Μια νύχτα δηλαδή καθόταν για πολλή ώρα σε κάποιο μικρό ιερό με την κόρη της αδελφής της και περίμενε μέχρι να ακουστεί κάποια φωνή που να ανταποκρινόταν στο σκοπό (της). Στο τέλος η κοπέλα κουρασμένη από την πολλή ορθοστασία, ζήτησε από τη θεία (της) να της παραχωρήσει για λίγο τη θέση (της). Τότε, η Καικιλία είπε στην κοπέλα: «εγώ πρόθυμα σου παραχωρώ τη θέση μου». Λίγο αργότερα, η ίδια η πραγματικότητα επιβεβαίωσε αυτόν το λόγο.

ΘΕΜΑ Β

B1.

1. Σ (σχολικό βιβλίο, σελ.9)
2. Λ (σχολικό βιβλίο, σελ.16)
3. Σ (σχολικό βιβλίο, σελ.17)
4. Λ (σχολικό βιβλίο, σελ.20)
5. Λ (σχολικό βιβλίο, σελ.21)

B2.

μετάδοση:	dabat
ναύαγιο:	navem
νυχτερινός:	nocte
απόσταση:	standi
μητρότητα:	materteram

ΘΕΜΑ Γ

Γ1α.

nocte:	noctium
sorosris:	sororum
vox:	vocum
sede:	sedum

Γ1β.

lacrimae:	lacrima
diu:	diutius, diutissime
siccis:	sicca
eius:	ea
ingentem(que):	ingentio(rem)(que), ingentissimam(que)
Hoc dictum:	haec dicta
res ipsa:	rei ipsius

Γ2α.

orabat:	orabunt
impetravit:	impetrabunt

conduxit: **conducent**

secuta est: **sequentur**

Γ2β.

vincerent: **vicisti**

egrediebatur: **egredi**

redibat: **redeuntis**

moverat: **motu**

fuerat: **fuisset**

erat ascensus: **fuerint ascensuri**

petit: **petendi, petendo**

fecit: **fac, facito**

dixit: **dicimini**

ΘΕΜΑ Δ

Δ1α.

se: είναι *άμεσο αντικείμενο* στο ρήμα **dabat** (ευθεία/άμεση αυτοπάθεια).

contra Claudium: είναι *εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της εχθρικής διάθεσης* στο ρήμα **moverat**.

piscatoriam: είναι *ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός* στο **naviculam**.

standi: είναι *γενική γερονδίου ως γενική αντικειμενική* στο **mora**.

paulo (στο δεύτερο απόσπασμα): είναι *αφαιρετική οργανική του μέτρου ή της διαφοράς* στο **post**.

Δ1β.

Hoc dictum paulo post res ipsa confirmavit:

Hoc dictum paulo post re ipsa confirmatum est.

Δ2α.

dum aliqua vox congruens proposito audiretur: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με το χρονικό σύνδεσμο **dum**. Εκφέρεται με υποτακτική (audiretur), γιατί η πράξη περιγράφεται ως προσδοκία ή επιδίωξη και σε σχέση με την προσδιοριζόμενη πρόταση δηλώνει το υστερόχρονο. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το expectabat.

ut sibi paulisper loco cederet: Δευτερεύουσα ουσιαστική βουλητική πρόταση ως έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα rogavit. Εισάγεται με το βουλητικό σύνδεσμο **ut**, γιατί είναι καταφατική. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό της είναι κάτι το επιθυμητό και συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού (cederet), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (rogavit). Παρατηρείται ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων, γιατί η επιθυμία είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός της κύριας πρότασης με τη δευτερεύουσα) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της.

Δ2β. Caecilia dixit se libenter **illi sua sede cedere**.